

KBS podporuje zachovanie krížov v Školách

Konferencia biskupov Slovenska podporuje zachovanie krížov v európskych školách. Katolícki biskupi týmto reagovali na spor medzi Talianskom a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý označil krucifixy v talianskych štátnych školách za porušenie slobody nábožen-

ského vyznania. Verdikt vyvolal nevôľu aj v Poľsku či Španielsku. Rím sa proti rozhodnutiu odvolal. Súd by mal o odvolaní rozhodnúť v blízkej budúcnosti. Kríž podľa nich nevnučuje náboženstvo, ale vyjadruje veľkodušnosť a pozýva k solidarite. (ČTK)

Pravda 19.6.2010

Vatikánu hrozí korupčný škandál

Talianski vyšetrovatelia narazili na korupciu pri realitách. Zapletení majú byť exminister aj bývalý vatikánsky funkcionár.

rím, Bratislava. Rozsiahly korupčný škandál v Taliansku zasiahol aj do sídla katolíckej cirkvi, Vatikánu. Agentúra Reuters informovala, že súdy vyšetrujú známeho kardinála Crescenzia Sepeho a bývalého ministra infraštruktúry a dopravy Pietra Lunardiho. Sepe mal ešte ako šéf Kongregácie pre evanjelizáciu národov, ktorá financuje misie v zahraničí, predať Lunardiemu v roku 2004 budovu v Ríme hlboko pod cenu. O rok neskôr, keď bol Lunardi ministrom, mal dať významné peniaze na obnovu historických budov cirkvi.

Vatikán vo vyhlásení napísal, že dúfa, že sa celá záležitosť „rýchlo a úplne vyšetří, aby sa odstránili podozrenia, ktoré pad-

li či už na osobu (Sepeho) alebo cirkevné inštitúcie“. Sľúbil tiež, že bude so súdmi spolupracovať. Sepe povedal novinárom, že je pokojný a vyšetrovateľom všetko vysvetlí.

Pri vyšetrovaní siete korupcie hlavne pri zmluvách na stavby pri summite G8 v zemetrasení zničenej LAquily už odstúpil minister priemyslu Claudio Scajola. Mal získať luxusný byt oproti Koloseu pod cenu a 900-tisíc eur navyše mal zaňho zaplatiť niekto iný. Bývalý šéf vládneho oddelenia pre verejné práce a Sepeho stavebný poradca Angelo Balducci sedí vo väzbe pre podozrenia z korupcie, ako aj z organizovania mužskej prostitúcie vo Vatikáne. Korupčným škandálom čelí aj premiér Silvio Berlusconi. (era)

SME, 21.6.2010

V katedrále ukázali nový organ

Počuť nový organ budú môcť veriaci i verejnosť na budúcu nedeľu.

Nový organ v Katedrále sv. Martina včera od 13.00 do 16.00 h sprístupnili pre verejnosť. Organ je zhotovený z ebenového dreva, cínu a striebra. Má asi 4500 píšťal rôznych veľkostí, pričom najmenšia má päť mili-

metrov a najväčšia 10 metrov. Cena organa je 1001500 eur bez DPH.

Na budúcu nedeľu 27. júna v Katedrále sv. Martina bude organ po prvý raz znieť počas slávnostnej sv. omše. V ten istý deň večer sa uskutoční organový koncert pre verejnosť. (tasr), SME, 21.6.2010

Vatikán útočí

V piatok zosnulý portugalský spisovateľ José Saramago, nositeľ Nobelovej ceny za literatúru za rok 1998, bol extrémistický populista a protináboženský ideológ. Bol to spisovateľ, ktorý sa netajil ľavicovou orientáciou a vedome sa postavil na stranu buriny v evanjelickom poli obilia. Vravieval, že stráca schopnosť spánku čo i len pri myšlienke na križiacke vojny alebo na inkvizíciu. Zabúdal však na kultúrny i náboženský gulag, čistky, genocídy či samizdat. Nepripúšťal nijakú metafyziku. Bol uzavretý až do špiku kostí do hľbokej dôvery v historický materializmus, rozumej marxizmus. Saramago bol extrémistický populista, ktorý sa priveľmi pohodlne púšťal do Boha, v ktorého nikdy neveril z dôvodu vlastného pocitu všemocnosti. Pravda 21.6.2010

Organ má klávesy z kostí mamuta

Celý rok trvala dvanástim majstrom stavba nového organu v bratislavskom Dóme svätého Martina. Cirkev stál viac ako milión eur.

Verejnosť si ho mohla za prítomnosti nemeckého staviteľa Geralda Woehla včera pozrieť.

Skelet nového organu je zo smrekového a dubového dreva. Kovové píšťaly pospájali cínom a doplnili súčiastkami zo striebra. Klávesy vyrobili z ebenu a mamutích kostí.

Dvanásti majstri skladali organ priamo v Dóme.

Nový nástroj pomenovali podľa svätej Alžbety, ktorá sa narodila v Bratislave neďaleko Dómu a zomrela v Marburgu.

Práve odtiaľ pochádzajú aj jeho tvorcovia.

Starý organ bol už opotrebovaný.

Uložili ho do depozitu Arcibiskupského úradu v Trnave. O jeho ďalšom osude rozhodnú reštaurátori.

Matej Kalina, Plus jeden deň, 21.6.2010

Ako zasahovať do politiky? Kňazi nie sú jednotní

Názory sa líšia nielen medzi jednotlivými cirkvami, ale aj medzi ich členmi.

Ovplyvňovanie politiky cirkvou je realitou bez ohľadu na občasnú pobúrenie tých, ktorí argumentujú sekulárnym štátom. Transport desiatok tisíc Židov do koncentračných táborov počas vojnového štátu, na čele ktorého stál kňaz, ale aj iné faktory mnohých utvrdzujú v názore, že politike by sa kňazi mali radšej vyhýbať, prípadne by ich názory nemali prenikať mimo chrámov.

Oddeliť človeka-kňaza od človeka-občana je však nemožné, navyše aj cirkev má svoje záujmy. Presadzuje ich nielen viac či menej otvorenou spoluprácou s politickými stranami, pastierskymi listami, vystupovaním v médiách, na blogoch, sociálnych sieťach typu Facebook, ale aj tým, že v niektorých chvíľach mlčí.

Po čestných ľudoch prídu aj cestní politici

Katolícky duchovný Jozef Červeň tvrdí, že členovia cirkvi sú členmi spoločnosti, čiže „tá nemôže starostlivosť o nich obmedziť len na kostoly a pastoračné miestnosti. Jej úlohou je ovplyvňovať dianie v prospech spoločného dobra. Toto sa má konať buď priamo politicky, čo je úloha laikov, alebo nepriamo tým, že vplýva na zvyšovanie mravnej zodpovednosti.“ Túto úlohu pripisuje najmä kňazom a biskupom.

Evanjelická farárka Martina Rumanová súhlasí, že cirkev by mala reagovať na veci týkajúce sa morálnych a duchovných hodnôt. „K ekonomike je asi zbytočné sa vyjadrovať.“ Pridáva aj iný rozmer: „Určite by nemala chcieť vládnuť ako v stredoveku. Ježiš povedal - čo je cisárovo, dajte cisárovi, a čo je Božie Bohu. Z tohto biblického príbehu je všetko jasné. Našou úlohou je najmä formovať ľudí. Ak tí budú čestní, bude čestná aj politika.“

Katolícky kňaz Miroslav Lettrich rozlišuje medzi oficiálnym postojom cirkvi a súkromným názorom duchovných. Vraví, že oficiálne vyjadrenia cirkvi k politike sú zriedkavé a opatrné. „Vo všeobecnosti je to správne, lebo cirkev by nemala byť súčasťou politických prekáračiek. Môže však nastať situácia, keď by sa jasne a otvorene mala ozvať aj oficiálne.“

Kňaz Juraj Drobny sa už v roku 2002 pre inzine.sk vyjadril, že cirkev musí zasahovať do verejného života i do politiky. „Aj preto, že ako taká je súčasťou verejnosti a rozhodovanie o veciach verejných sa jej bytostne dotýka. Do aktívnej politiky by však nemali vstupovať kňazi, ale veriaci laici.“

Rozdiely aj v samotnej cirkvi

Teológ Miroslav Kocúr vysvetľuje, že treba rozlišovať úradnú cirkev, teda jej lídrov, a radových členov. Právo vyjadrovať sa k politike neupiera nikomu, podľa neho by sa vstupovanie úradnej cirkvi do politiky nemalo zakazovať ani preceňovať.

„Niekdedy môže byť názor biskupov zaujímavý, inokedy nie. Úradnej cirkvi by som neupieral slobodu slova, no nezabúdaj, že ide len o malú časť kresťanstva, ktoré je ako celok veľmi pestré názorovo aj postojo.“

Kocúr tiež pripomína rozdiely v rámci samotnej cirkvi: „Stačí si spomenúť na obdobie, keď arcibiskup Sokol či kardinál Korec podporovali vládu Mečiarovu garnitúru, ktorú významná časť biskupskej konferencie nepodporovala, a niektorí biskupi jednotlivito voči nej vyjadrovali svoje výhrady.“

Oľga Pietruchovej, šéfka Spoločnosti pre plánované rodičovstvo, ktorá cirkev dlhodobo kritizuje, jej právo otvorene sa vyjadrovať k politike upierať odmieta. Dodáva však, že by „nemala nátlakom ovplyvňovať politiku mimo štandardných postupov“.

Ako príklad neštandardného postupu uvádza zasahovanie cirkvi do Národného programu reprodukčného zdravia, ktorý prešiel normálnym legislatívnym procesom a vláda o ňom začala rokovať. „Spočiatku ho jasne podporoval aj premiér, ale nakoniec sa na obede s biskupmi dohodol na stiahnutí.“ Pre aktualne.sk to vtedy po spoločnom obede biskupov s premiérom potvrdil aj hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik: „Prišlo k zhode, materiál predložený ministerstvom zdravotníctva bol stiahnutý.“ Pietruchovej pridáva aj ďalšie príklady ako Národný program starostlivosti o ženu, bezpečné materstvo a reprodukčné zdravie alebo novelu zákona o zdravotnej starostlivosti, upravujúcu poslanecký návrh

k interrupciám. „Boli predložené na pripomienkovanie a potom na tlak cirkvi stiahnuté,“ tvrdí a dodáva, že „demokratická spoločnosť by mala byť schopná udržať verejnú diskusiu v hraniciach rešpektujúcich slobodu slova, ale i vierovyznania všetkých ľudí.“

V odporúčaní konkrétnej strany sa nezhodnú

Je vhodné, ak cirkev odporučí konkrétne strany, ktoré by reprezentovali záujmy veriacich v parlamente? Lettrich si myslí, že áno. „Pozorovať totiž snahu, aby náboženstvo nezasahovalo mimo kostolných múrov, pričom pravda je taká, že musí vplývať na postoje a hodnoty veriaceho v akejkoľvek oblasti života. Usmernenie pastierskymi listami nijako neruší osobnú slobodu jednotlivca.“

Podľa Rumanovej „nič také nie je vhodné, nemám právo ľuďom vnucovať určitý názor, aj keď som farárka. Môžeme len apelovať na ľudí, aby vyberali strany v zodpovednosti pred Bohom.“

Podobný názor na odporúčanie konkrétnej strany má aj Červeň, podľa ktorého by to bolo „vhodné vtedy, ak by existovala len jediná, ktorá by rešpektovala náboženskú slobodu veriacich, a ak by ju ostatné potláčali. Pokiaľ je strán rešpektujúcich kresťanské hodnoty viacero, nie je vhodné niekoho konkrétneho označovať.“

Príkladom jasného odporúčania boli napríklad minuloročné prezidentské voľby, keď proti Ivete Radičovej vystúpilo množstvo kňazov. Pietruchovej neprekážala snaha, ale forma a obsah, pretože „niektorí sa znížili na úroveň bulváru, keď zaťahovali jej súkromný život do verejnej diskusie. Podotýkam, že tak nekonali v žiadnom inom prípade. Nevyjadrovali sa k ikstému manželstvu Jána Slotu, ktorý sa tak rád oháňa Bohom, ani k iným, ktorí porušujú Desatoro. Okrem toho označenie za konkubínu je pejoratívne. Rovnako vyjadrenie biskupa Baláža, opierajúce sa o paralelu s Hitlerom, bolo vzhľadom na minulosť a klérofašistický vojnový štát nemiestne.“

KDH kašle na veriacich?

Zaujímavé je bodovanie politických strán, ktoré sa nedeclarujú ako

kresťanské, u voličov v naj religióznejších oblastiach Slovenska. Miroslav Lettrich, duchovný v hornooravskej obci Rabča vysvetľuje, že nejde len o problém Smeru, ale aj HZDS v 90. rokoch.

„Je tu paralela - silný vodca, zneužitie vlastníctva a podobne. Ak má Smer v Bratislave 24 percent, môžem sa čudovať, že u nás je to 40 percent?“

Príčiny vidí aj v neschopnosti kresťanských strán. „Ani neviem, že by sem zavítal čelný predstaviteľ KDH. V okrese Námestovo získalo takmer 25 percent, pri dobrej komunikácii mohlo mať o 15 viac. Lenže to by si žiadalo prísť medzi tých ľudí.“

Jozef Červeň tvrdí, že najviac religiózne bývajú oblasti, kde občania veľmi nesledujú politické dianie prostredníctvom médií, ale cez bežnú medziľudskú komunikáciu. „Do týchto rozhovorov, a nemusia byť len krčmové, málokedy zaznejú otázky, ktoré by umožňovali pochopiť, ako to v spoločnosti funguje. Zväčša počuť tých, čo najhlasnejšie kričia, pričom tí obvykle aj najmenej uvažujú. Ľudia v takýchto regiónoch sa často rozhodujú pod vplyvom emócií a rôznych strachov pred vymysleným nepriateľom, ktorým môže byť nesociálny podnikateľ, farári, Maďari a tak ďalej.“

Pastierske listy - pomoc alebo zbytočnosť?

Pastierske listy nie sú doménou len katolíckej cirkvi. Evanjelická farárka Martina Rumanová vysvetľuje, že ich cirkev občas zvykne takto „apelovať na veriacich, aby šli voliť. Nikdy sa neodporúča konkrétna strana, iba to, aby ľudia vybrali také, ktoré spĺňajú morálne kritériá.“

Katolícky duchovný Miroslav Lettrich má pri pastierskych listoch k voľbám pocit, že budia skôr nevôľu a majú opačný ako zamýšľaný účinok. Príčiny vidí v tom, že „sú príliš všeobecné, a takmer vždy ich veriaci pocítujú ako direktívu, ktorej sa instinktivne bránia“. Podľa neho väčší účinok majú súkromné vyjadrenia kňazov, prípadne blogy, lebo poskytujú priestor na vyjasnenie postojov, prípadne diskusiu.

Psychológ a religionista Richard Gróftvrdí, že duchovní zvyknú byť pre veriacich autoritami nielen v oblasti spirituality, ale aj v iných oblastiach. „Ich názor na hocikakú tému vrátane

politiky má preto pre nich váhu. Autorita duchovných je však v porovnaní s minulosťou značne otrasená. Prispel k tomu rozchod s vedou, rozvoj masmédií, ktoré začali šíriť aj iné pohľady a hodnoty a, samozrejme, škandály v cirkvi.“

Publicista Imrich Gazda pred voľbami vyjadril v SME kritiku, že namiesto obsahu posledného pastierskeho listu biskupov sa diskutuje len o tom, či mal vôbec vzniknúť.

„Klerici majú plné právo formulovať verejné výzvy tak, ako ho majú ostatní občania. Jeho obmedzovanie by bolo útokom na slobodnú výmenu názorov a tým pádom spochybnením neutrálnosti verejného života.“ Dodáva, že vyjadrenia cirkvi k politike v zahraničí sú priamočiarejšie a argumentuje vyhlásením rady Českej biskupskej konferencie pre spravodlivosť a pokoj s názvom Koho voliť - Dlh voči sebe alebo iným, ktoré podpísal biskup Václav Malý. „Bolo až také jasné, že sa od neho distancoval aj predseda biskupskej konferencie.“

Cirkev voľby zásadne neovplyvnila

Politológ:

Výzva spišských dekanov, aby ľudia volili KDH, ale aj pastiersky list, ktorým biskupi vyjadrili svoje postoje pred nedávnymi parlamentnými voľbami, pričom sa v nich neobjavilo odporúčanie voliť konkrétnu stranu, si vyslúžili kritiku. Otázna je váha takýchto výziev.

Podľa politológa Grigorija Mešežnikova sú totiž názory cirkvi pre mnohých irelevantné, rozhodujú sa na základe iných faktorov. Tvrdí, že cirkev má právo vyjadrovať sa k veciam verejným, a normálne je aj to, že kňazi zaujímajú svoje postoje individuálne. Ak však oficiálna hierarchia podporuje konkrétnu stranu, vniká problém: „Spreneveruje sa princípu nestrannosti, čím môže vnieť napätie medzi veriacich. Značná časť katolíkov tak či tak nevolí kresťanské strany, pričom SDKÚ a KDH ani zďaleka nemajú na to, aby oslovili všetkých slovenských katolíkov.“

Kňazi sa na blogoch vyjadrujú otvorene

Predstava, že kňazi vždy a za každých okolností prejavujú svoj názor na politiku alibisticky a nepriamo, je vzdialená realita. Na blogoch SME publikujú články viacerí katolícki du-

chovní a to, že s nediplomatický tvrdou kritikou nemajú problém, dokazujú aj vybrané formulácie z ich textov.

Anton Ziolkovský o Ivete Radičovej pred prezidentskými voľbami:

1. Je zástankyňou vykonávania potratov.

2. Ešte nech napíšu, že je prolife a od dojatia padnem do kolien.

3. Kto trocha sleduje jej vyjadrenia, tak vie, že ona je asi taká kresťanská demokratka ako pápež komunista.

4. Vzťah „na divoko“ je pre ženu v jej veku nielen nevhodný, ale vzbudzuje otázky, či vie, čo vlastne chce.

Jozef Červeň o vládnej koalícii pred parlamentnými voľbami:

1. Krádež je odsúhlasená aj spriatelými zbojníckymi skupinami Slo-paja a Muftošika.

2. Uznávam, že aj medzi biskupmi sa, žiaľ, nájdu takí, ktorí sú vďaka senilite aj ficoidní, ale ide skôr o výnimky, ktoré potvrdzujú pravidlo.

3. Dokedy ľudia nepochopia, že mať socialistov v čele je to najhoršie, čo môže krajina urobiť? Dovtedy, kým budú u nás politickí väzni znova zomierať za slobodu prejavu ako na Kube?

4. Ak je niekto naozajstný kresťan, nemôže sa mu páčiť červené bolševické tričko. To že sa niekomu červené tričko nepáči, nedáva bolševikom na čele so socialistom Ficom právo, aby takéhoto človeka potrestali. To robili len chrapúni.

Miroslav Lettrich o premiérovi Ficovi a šéfovi parlamentu Paškovi:

1. Buďte nabudúce taký láskavý a ľudí, ktorí boli perzekvovaní pre svoje politické či náboženské postoje v tých časoch, keď ste vy boli členom zločineckej organizácie, do úst neberte. Fuj, súdruh premiér!

2. Principiálny Fico? Ale prd! Len chce upevniť svoju moc.

3. Zo seba cvoka robte, koľko len sa vám ráči. Ale prosím vás. z nás somárov nerobte!

Nemám právo ľudom vnucovať určitý názor, aj keď som farárka.

Martina Rumanová, evanjelická farárka vo Veľkom Krtiši

V prezidenstkej kampani v roku 2009 vystúpilo proti Ivete Radičovej viacero biskupov. Svoj názor na situáciu v krajine vyjadrujú vo voľbách aj mníšky.

Karol Sudor, SME 19.6.2010

Cirkev dohodu so Smerom popiera, ten ju nevytlúčil

Počas vládnutia koalície, ktorej dominovali Ficovi socialisti, sa zdalo, že medzi nimi a cirkevnou hierarchiou panovalo prímierie.

Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik odmieta dohodu so Smerom o nevyťahovaní citlivých tém. „Nikdy neexistovala. Ak ju niekto videl, nech ju ukáže. Cirkev komunikuje s každou demokraticky zvolenou vládou. Bolo to tak v minulosti, bude to tak aj pri novej koalícii.“

Na otázku, prečo Smer nevytiahol žiadnu agendu, s ktorou by mala cirkev problém, hoci tá býva bežnou súčasťou aktivít ľavicových strán, Kováčik odpovedal, že je to otázka pre Smer a nie pre cirkev. Smer pritom existenciu dohody nevytlúčil - na priamu otázku hovorkyňa strany Katarína Kližanová Rýsová najskôr povedala, že to musí preveriť, nakoniec poslala odpoveď, že strana sa k tejto téme nebude vyjadrovať.

„Súzvuk niektorí predstavitelia cirkvi odmietajú,“ tvrdí teológ Miroslav Kocúr a uvádza biskupa Františka Tondru, ktorý nedávno existenciu dohody medzi Smerom a cirkvou poprel. „Faktom však je, že k stupňujúcim sa prejavom nenávisťi k názorovým oponentom, verbálnym útokom na médiá, protimad'arskému štvaniu či opakovaným nehoráznym prejavom vulgárnosti v podaní Harabina, Mečiara, Slotu či hrubej expresívnosti Fica úradná cirkev nepovedala nič. Glorifikáciu Tisovho režimu arcibiskupom Sokolom a zľahčovanie zlo-

činov tohto obdobia označil hovorca KBS za arcibiskupovu súkromnú iniciatívu, hoci je jasné, že šlo o verejné podujatie za prítomnosti verejnosti, poslancov či čestnej stráže Slovenskej pospolitosti.“

Podľa kňaza Miroslava Lettricha nemožno poprieť, že všetko vyzeralo tak, akoby súzvuk alebo minimálne pakt o neútočení existoval. „Možno je za tým snaha o nekonfrontačné vzťahy, neviem. Som však presvedčený, že boli situácie, keď hlas biskupov zaznieť mal. Pri urážkach sv. Štefana bez debaty, a čakal som minimálne vyjadrenie ľútosť aj nad tým, že Ján Slota ignoroval dohodu a zneužil stretnutie s delegáciou KBS. Chápeť snahu cirkvi o to, aby nebola súčasťou politických bojov, ale je škoda, že sa nikto nezastal Hedvigy Malinovej či obyvateľov Pezinka, slušných sudcov a podobne.“

Kňaz Jozef Červeň sa pridáva: „Žiaľ, aj medzi biskupmi sa nájdu takí, ktorí naletia populistom. U niektorých je to spôsobené senilitou, a tak nedokázali rozlíšiť, že u Fica ide o falošnú sociálnosť na úkor budúcich generácií. Biskupi si navyše uvedomujú, že majú na starosti všetkých kresťanov, ktorí sú roztrúsení v rôznych stranách, a nemajú záujem ich popudzovať proti sebe, pretože politická kultúra ešte donedávna viedla k mnohým nenávisťným výstupom v rodinách či farnostiach, kde niektorí členovia boli za jednu stranu a iní za druhú.“

Karol Sudor
SME 19.6.2010

Pápež udelil Vladimírovi Ďurikovičovi titul rytier Rádu sv. Gregora

Pápež Benedikt XVI. udelil dlhoročnému predsedovi Hnutia kresťanských rodín na Slovensku profesorovi Vladimírovi Ďurikovičovi titul rytier Rádu sv. Gregora Veľkého z triedy laikov a občianskeho spoločenstva. V menovacom dekréte sa uvádza, že ocenenie je svedectvo vďaka za významné zásluhy pre dobro a rozvoj cirkvi a katolicizmu. **Rádio Slovensko, 21.6.2010**

Rakúski biskupi zmenili pravidlá

Rakúski katolícki biskupi prijali opatrenia proti sexuálnemu zneužívaniu a týranu detí v cirkvi. Podľa nich sa prípad odovzdá justícii a podozriví páchatelia do vyšetrenia prípadu ostanú mimo služby. O ďalších následkoch potom rozhodne nová komisia. Vznikne aj nadácia na odškodnenie obetí. (čtk), SME, 24.6.2010

Posol Čarnogurský

Tomu, že v centrále KDĽH vyzvávajú telefóny, aby vedenie zväžilo ponuku Smeru, sa dá rozumieť. Nie celkom sa dá rozumieť tomu, prečo s týmto cieľom volal Figel'ovi ešte aj Čarnogurský.

Je pochopiteľné, že kresťanskí aktivisti typu Tutkovej, a možno aj niektorí biskupi, si želajú, aby sa po poľsky sprísnil zákon o interrupciách a aby bola hneď prijatá zmluva o výhrade vo svedomí. Oni konajú podľa lobistickej logiky - ich cieľ je pre nich taký dôležitý, že KDĽH má byť prostriedkom na jeho dosiahnutie. Čo bude so stranou potom, nie je dôležité, hlavné je, že posvätný cieľ sa podarí zrealizovať. Pre lobistov tohto druhu nie je podstatné ani to, že KDĽH bude prostriedkom ešte aj pre Smer, ktorý by sa udržal pri moci. Starou zásadou, že cieľ ospravedlňuje prostriedky, fundamentalisti sami pred sebou ospravedlnia fakt, že potopili sebe najbližšiu stranu. Záhadou je, prečo sa do ničenia KDĽH zapája aj človek, ktorý ho zakladal a bol desať rokov jeho predsedom.

Čarnogurský tvrdí, že iba plnil funkciu spojky. On však z tej roly sústavne vypadal - povedal, že „vláda, ktorá ide vzniknúť, bude mať v parlamente dosť málo členov“. Po pripomienke, že koalícia Smeru s KDĽH by mala ešte menej poslancov, už bola z neho zaslen spojka - vraj ho to nezaujímá, lebo on bol iba poslom. Na poznámku politológa Horského, že ak by KDĽH prijalo jeho poslanstvo, tak jeho žiak Lipšic by urobil revolúciu, Čarnogurský si spomenul na starý Harabinov výrok, že Lipšic bol jeho zlým žiakom... Politik, ktorý desaťročia kritizuje liberálov za ich mravný relativizmus, relativizuje rozdiel medzi Ficom na jednej strane a Radičovou, Sulikom i Bugárom na druhej strane. Po štyroch rokoch vlády Smeru je to výkon, ktorý sa bude aj Čarnogurskému ťažko prekonávať.

Marián Leško, SME 19.6.2010

Výzva veriacim

Katolícki biskupi vyzvú na budúci rok pred sčítaním ľudu v pastierskom liste veriacich, aby sa prihlásili k cirkvi. Podľa zákonov Slovenskej republiky bude v sobotu 21. mája 2011 sčítanie ľudu. **Nový Čas, 25.6.2010**

Výhrady k výhrade

Kvôli zmluve o výhrade vo svedomí, padla druhá Dzurindova vláda. Rodiaci sa Radičovej kabinet ju má opäť na stole. Šéf KDH Ján Figeľ chcel dohodu s Vatikánom vidieť aj vo vládnom programe a zdá sa, že želanie sa mu môže splniť.“

Michal Kovačič, redaktor TV Markíza: „Vo februári 2006 dalo KDH Mikulášovi Dzurindovi jasné ultimátum, buď zmluvu o výhrade vo svedomí odobrí vláda, alebo bude po vláde. Veci potom nabrali rýchly spád.“

(Archívny záznam z relácie TN, 5.2.2006)

Pavol Hrušovský, predseda KDH: „Čakáme na rozhodnutie SDKÚ v tejto konkrétnej veci.“

(Archívny záznam z relácie TN, 6.2.2006)

Mikuláš Dzurinda (SDKÚ-DS), predseda vlády: „My máme pocit, že KDH využíva tému zmluvy len ako zámienku.“

(Archívny záznam z relácie TN, 7.2.2006)

Pavol Hrušovský, predseda KDH: „Kresťanskodemokratické hnutie nebude súčasťou vlády, ktorú vedie vierolomný človek.“

Redaktor TV Markíza: „KDH z vlády odišlo, Dzurindov kabinet stratil väčšinu a nasledovali predčasné voľby. Po nich sa stal premiérom Robert Fico a na štyri roky diskusia o zmluve zamrzla. Dnes je však opäť na stole.“

(Archívny záznam z relácie TN, 16.6.2010)

Ján Figeľ, predseda KDH: „Je súčasťou nielen nášho programu, ale som presvedčený, že bude súčasťou aj vládneho programu.“

Daniel Krajcer, volebný líder SaS: „My sme v zásade pripravení začať rokovanie na akúkoľvek tému.“

Iveta Radičová, volebná líderka SDKÚ-DS: „Nevidím žiaden dôvod, aby sme nepodporili.“

Redaktor TV Markíza: „Napriek tomu, že sa často hovorí o Vatikánskej zmluve, tú Slovensko v skutočnosti už dávno prijatú má. KDH sa teda snaží presadiť dodatok k nej. O takzvanej výhrade vo svedomí. Ten by umožnil, aby napríklad zdravotná sestra mohla odmietnuť interrupciu.“

Róbert Brtko, odborník na cirkevné právo: „Keď splní svoje pracovné povinnosti, hrozí jej tu cirkevný trest

Štyri stredopravé strany plánujú zverejniť tézy, ktoré majú byť základom budúceho programového vyhlásenia vlády

Dnes popoludní plánujú štyri stredopravé strany zverejniť konkrétne tézy, ktoré majú byť základom budúceho programového vyhlásenia vlády. Údajne už našli kompromis v 90% tém. Ani po týždni rokovani sa však zatiaľ nemali dohodnúť na rozdelení silových rezortov, odvodovom bonuse, Vatikánskej zmluve, dekriminlizácii marihuany a registrovaných partnerstvách homosexuálov. V kultúrno-etických otázkach nie je jednotná ani verejnosť. Téma sa venuje Petra Matášovská.“

Redaktorka: „Konferencia biskupov Slovenska verí v zodpovednosť politických strán, ktoré formujú novú koalíciu.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Čakáme na to, ako sa skončia rokovania, ale v prvom rade je úlohou a zodpovednosťou jednotlivých politických strán, aby sa vedeli dohodnúť na takom programe, ktorý bude pre Slovensko aj pre túto krajinu naozaj to najlepšie.“

Redaktorka: „Cirkev sa k spoločenstvu KDH a SaS vyjadruje striedom alebo vôbec. Z oslovených arcibiskupstiev nám poskytlo svoje stanovisko iba jedno - trnavské. Postoj biskupa Róberta Bezáka máme v písomnej forme: „Pokial' sa budú obe strany pridržiavať svojho základného určenia a chcú spolupracovať, mali by v kultúrno-etických témach nájsť tak svoje prieniky, ako aj svoje limity. Zakomponovanie kresťanských, ľudských a ekonomických hodnôt do programového vyhlásenia vlády pokladám za samozrejmosť.“

Redaktorka: „Podľa kňaza Spišskej diecézy Jána Dudu, ktorý je signatárom predvolebnej výzvy na podporu KDH, je na tomto politickom hnutí, ako naloží s hlasmi voličov.“

Ján Duda, kňaz Spišskej diecézy: „A nakoľko si uchová kresťanské zásady, princípy a, samozrejme, aj politiku slušnosti.“

Redaktorka SRo: „Sloboda a solidarita má vo svojom programe neprijateľné body pre Katolícku cirkev, hodnotí Imrich Gazda, cirkevný analytik a publicista. Dodáva však, že nie všetky.“

Imrich Gazda, cirkevný analytik a publicista: „V prípade, že by sa strana Richarda Sulíka pokúsila otvoriť otázku registrovaných partnerstiev, KDH môže pohroziť nevstúpením, resp. vystúpením z vlády. Raz to už urobilo. Na druhej strane, rokovania o finančnej odluke cirkvi od štátu, ktorú má SaS v programe, by privítala aj cirkev.“

Redaktorka: „Minca má dve strany. Časť verejnosti si, naopak, citlivé témy v programovom vyhlásení vlády žela. Podľa Júliusa Koleniča z Iniciatívy Inakosť sa spoliehajú, že SaS pri dohodách so spojencami nezabúda na voličov z homosexuálnej komunity.“

Július Kolenič, Iniciatíva Inakosť: „Veríme, že sa podarí presadiť do vládneho programu registrované partnerstvá a veríme, že strana SaS nás nesklame.“

Redaktorka: „Podobný postoj majú aj prívrženci dekriminlizácie marihuany.“

Zuzana Mosná, aktivistka: „Lepšie by bolo, keby to bol len priestupok.“

Nemyslím si, že sa mladí ľudia dopúšťajú trestného činu, keď užívajú marihuanu. Myslím si, že strana SaS to bude podporovať.“

Redaktorka: „Pripomeňme, že SDKÚ-DS, SaS, KDH a Most-Híd predstavia ťažisko budúceho programového vyhlásenia vlády popoludní.“

Rádio Slovensko, 22.6.2010

a to znamená vylúčenie z katolíckej cirkvi, teda exkomunikácia.“

Redaktor TV Markíza: „Právo odmietnuť zákrok majú však lekári a sestry v skutočnosti už dávno zaručené zákonom a dodatok k Vatikánskej zmluve by ho tak len potvrdil. SDKÚ mala preto v 2006-om problém skôr

s naviazaním zmluvy len na katolíkov a tvrdila, že sa tak Slovensko rozdeľuje. KDH však dnes tvrdí, že text sa môže meniť.“

Ján Figeľ, predseda KDH: „On nie je vopred daný, že len takto a nikdy inak, ale je predmetom rokovani.“

Michal Kovačič, TV Markíza, 22.6.2010

Zvolenský čaká, že vláda podpíše zmluvy s Vatikánom

Predseda Konferencie biskupov Slovenska Stanislav Zvolenský očakáva, že nastupujúca vláda podpíše s Vatikánom zmluvu o výhrade svedomia. Dokument sa napriek snahe KDH Jána Figel'a nedostal do programových téz vznikajúcej štvorkoalície.

Žiadna zo strán, ktoré sa dostali do parlamentu, však podpísanie chýbajúceho dokumentu neodmietla, pripomína Zvolenský. „Všetky strany, ktoré sú zastúpené v parlamente Slovenskej republiky, vyjadrili sa veľmi pozitívne smerom k podpísaniu zmluvy o výhrade svedomia,“ povedal.

Slovensko sa zaviazalo k podpisu dokumentu v Základnej zmlu-

ve s Vatikánom ešte v roku 2000. KDH reagovalo v roku 2006 na neochotu kabinetu bývalého premiéra Mikuláša Dzurindu rokovat' o zmluve odchodom z vlády. Rozhodnutie kresťanských demokratov vyústilo do predčasných parlamentných volieb.

Biskupi chcú záväzok predstaviteľom vlády pripomínať, no podľa predsedu KBS chápu aj to, že vláda má iné priority. „Z nepodpisania zmluvy nám nehrozia sankcie v zmysle právnom alebo ekonomickom, hrozí nám skôr zaťaženie vzájomných vzťahov, ktoré by som však neprečenoval,“ dodal Zvolenský. **Pravda, 25.6.2010**

Zvolenský sa na Sokolove čachre nepamätá

Arcibiskup svojho predchodcu podržal. Vypovedal, že o podozrivých operáciách netuší.

Čo sa dialo za čias Jána Sokola s cirkevnými miliónmi v Bratislavsko-trnavskej arcidiecéze nie je jasnejšie ani po včerajšej výpovedi najvyššieho katolíckeho predstaviteľa na Slovensku a bratislavského arcibiskupa Stanislava Zvolenského.

Zvolenský vypovedal na Okresnom súde v Trnave ako svedok v spore Sokola s časopisom *„týždeň“*. Sokol žiada ospravedlnenie a 50-tisíc eur za vlašajšie články, podľa ktorých na účet bývalého agenta ŠtB Štefana Náhlíka postupne previedol až pol miliardy korún. Peniaze údajne pochádzali z predaja cirkevných pozemkov.

Kým Sokolov nástupca trnavský arcibiskup Ján Bezák minulý mesiac na súde naznačil, že Sokol disponoval aj účtami mimo oficiálneho účtovníctva arcidiecézy, Zvolenský včera odpovedal na otázky iba všeobecne: nevie, nepamätá sa.

Zvolenský na prelome tisícročí, keď sa sporné prevody podľa článkov diali, slúžil pod Sokolom ako súdny vikár. Riaditeľom správy majetku arcidiecézy sa stal až neskôr, o transakciách sa vraj len dočítal z médií.

Autori článkov včera potvrdili, že prvotným zdrojom informácie

bol exposlanec parlamentu František Mikloško. Informácie mal údajne priamo od pracovníka banky. Podozrivé transakcie vraj potvrdili aj ďalšie dva zdroje z cirkevného prostredia, tiež bez písomných dôkazov. Identitu zdrojov novinári na ich žiadosť prezradiť odmietli.

„Nemajú ani jeden podklad, vychádzajú z obyčajných klebiet,“ reagoval Sokolov obhajca Ján Čarnogurský mladší. „Silne pochybujem, že existujú tieto ďalšie dva zdroje z cirkevného prostredia.“

Súdu predložil aj zmluvy, ktoré podľa neho dokazujú, že cirkev predala Tesco pozemky za „podstatne nižšiu sumu“. Zmluvy označil za obchodné tajomstvo a požiadal súd, aby s nimi nebola oboznámená verejnosť.

Advokát *„týždňa“* Roman Kvasnica zdôraznil, že o účtovníctvo pod Sokolovým vedením sa zaujímali daňový úrad aj polícia. Podozrivé operácie medzi Sokolom a Náhlíkom by podľa neho mohol ozrejmiť aj bývalý vyšetrovateľ finančnej polície, ktorý vraj prípad prešetroval. Obhajoba sa však k nemu nevie dopátrať, keďže už pracuje v „spravodajských službách“.

Pojednávanie bude pokračovať v septembri aj s viacerými zamestnancami arcidiecézy. Súd sa pokúsi predvolať aj Náhlíka. **Michal Piško, SME,**

Vatikánska zmluva

Slovensko prijalo základnú zmluvu s Vatikánom v roku 2000. Jej súčasťou je záväzok prijať dve čiastkové zmluvy o možnosti uplatniť si právo výhrady svedomia a o dluky cirkvi od štátu.

V roku 2006 sa preto, že SDKÚ odmietla záväzok naplniť, rozpadla vláda- odišlo z nej KDH.

Všetky strany budúcej vládnej koalície tvrdia, že s vatikánskou zmluvou nemajú problém a uznávajú možnosť lekára nevykonať interrupciu, ak to protirečí jeho viere.

Zmluva stroskotala na tom, že SaS za ňu požadovala dekriminalizáciu marihuany alebo zákon o registrovanom partnerstve. **SME, 24.6.2010**

Registrované partnerstvá

SaS navrhovala pre páry rovnakého pohlavia inštitút životného partnerstva.

Zakladal by vzájomnú vyživovaciu povinnosť, dedenie v prvej dedičskej skupine, bez možnosti adopcie detí.

Navrhovali aj, aby mohli partnerstvo uzatvárať v cirkvi, ak to tá povolí.

KDH je zásadne proti.

Predseda strany Ján Figel' je ochotný uvažovať o kompromise, ktorý by sa objavil v zmene občianskeho zákonníka. Išlo by o zavedenie inštitútu osôb žijúcich v jednej domácnosti, nielen rovnakého, ale aj opačného pohlavia, párov, ktoré spolu žijú, ale nie sú zosobášené. Tie by mohli dediť a byť informované o zdravotnom stave partnera. **SME, 24.6.2010**

Nová evanjelizácia

Pápež Benedikt XVI. oznámil, že Vatikán plánuje zriadiť úrad, ktorý by mal na starosti obnovu katolíckej viery vo vyspelých krajinách, kde v dôsledku sekularizácie v posledných rokoch vyprcháva viera v Boha. Vatikán svoje plány nazýva „novou evanjelizáciou“. Úlohou nového úradu by podľa pápeža malo byť nájsť správny spôsob, ako obnovovať a šíriť „večnú pravdu evanjelií“.

Zamerať by sa mal predovšetkým na tradične katolícke krajiny v Európe a severnej Amerike. **Šport, 30.6.2010**

Arcibiskup Zvolenský: Sme sklamaní

Katolícki biskupi sú sklamaní. Reagovali na fakt, že do budúceho vládneho programu sa nedostane zmluva o výhrade vo svedomí. Šéf kresťanských demokratov chcel mať pôvodne zmluvu s Vatikánom v programe rysujúcej sa štvorkoalicie. Nakoniec KDH od tej požiadavky ustúpilo.“

Redaktorka STV: „Katolícka cirkev čakala na programové tézy budúcej vlády. Zmluva o výhrade vo svedomí sa do nich nedostala. Po niekoľkých dňoch mlčania biskupi prehovorili.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Priznávame, že sme sklamaní.“

Redaktorka STV: „Ján Figel' ešte minulý týždeň ohlásil, že zmluvy s Vatikánom by chcel v programovom vyhlásení vlády. Nakoniec KDH od tejto požiadavky ustúpilo, šéf kresťanských demokratov však nevyhlásil, že sa k výhrade vo svedomí ešte vrátia.“

Nakrútené 22. 6. 2010

Ján Figel', predseda KDH: „Ak toto obdobie sa rozvinie, tak sa môžeme ešte vrátiť k niektorým otázkam.“

Nakrútené 23. 6. 2010

Iveta Radičová, volebná líderka SDKÚ-DS: „Nikto nemá v pláne otvárať témy, ktoré nie sú v programových tézach.“

Redaktorka STV: „Faktom však zostáva, že zmluva s Vatikánom spôsobila rozpad druhej Dzurindovej vlády. KDH pre neochotu expremiéra prijať zmluvu o výhrade vo svedomí odišlo

z koalície, kresťanskí demokrati obvinili SDKÚ z nedodržania vládneho programu.“

Nakrútené 6. 2. 2006

Mikuláš Dzurinda, predseda vlády SR(SDKÚ-DS): „Tento text zmluvy nepovažujeme za dobrý a prijateľný.“

Nakrútené 16. 2. 2006

Pavol Hrušovský, predseda KDH: „KDH nebude súčasťou vlády, ktorú vedie vierolomný človek.“

Redaktorka STV: „Politológ túto situáciu spred štyroch rokov pripomína a nevyhlásil, že zmluvu z Vatikánom KDH ešte otvorí.“

Martin Klus, politológ: „Preto by ma neprekvapilo, keby sa táto otázka opäť otvorila napriek tomu, že momentálne sa považuje za uzavretú.“

Redaktorka STV: „Slovensko podpísalo základnú zmluvu s Vatikánom pred 10-timi rokmi, jej súčasťou sú štyri čiastkové zmluvy. Slovensko už dve podpísalo, od roku 2006 na schválenie stále čaká zmluva o výhrade vo svedomí a financovanie cirkvi. Termín dokedy by sa mali podpísať nie je daný. Arcibiskup Zvolenský však dodáva, že na ťahu je vláda a jej ochota rokovať. Vatikán čaká na signál.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „Hrozí na možno skôr takpovediac, také určité zaťaženie vzájomných vzťahov, ktoré však by som nejakým spôsobom neprečenoval.“

Andrea Predajňová, STV 1, 24.6.2010

Božie mlyny si švihli

V priebehu polroka klepli policajti po prstoch mužovi, ktorý si mal rozpočet vylepšiť z účtu vatikánskeho veľvyslancu monsignora Maria Giordanu (68). Bezbožníkom je podľa polície Alexander R. (56) z Lučenca.

Vatikánsky nuncius monsignor Mario Giordana prežil v januári poriadny šok. Z účtu mu niekto vybral s lušný balík peňazí. Z celkom 21 výberov bolo 13 úspešných a svoj rozpočet si bezbožník vylepšil o 5 900 eur.

Kamera bankomatu na Rybnom námestí v Bratislave zachytila muža, ktorého fotografiu polícia poskytla médiám.

Práve muž na čiernobielej fotke podľa polície okradol arcibiskupa Maria Giordanu.

Má na krku obvinenie

Bratislavskí policajti už muža z fotky vypátrali a obvinili.

Ide o Alexandra R. (56) z Lučenca. „Obvinený si v presne nezistenom čase zaobstaral platobnú kartu poškodeného a neoprávnenými výbermi spôsobil škodu 5 900 eur,“ informovala polícia.

Súd môže Lučenčana poslať za mreže až na osem rokov.

„Najskôr sa musíme oboznámiť s vyšetrovaním. Dovtedy sa vyjadrovať určite nebudeme,“ reagovali včera na Apoštolskej nunciature v Bratislave.

Kto je Mario Giordana?

Narodil sa v talianskom Barge, stal sa kňazom a v roku 1976 vstúpil

Biskupi prijali balíček proti zneužívaniu

Rakúski katolícki biskupi prijali sériu opatrení, ktoré by mali zabrániť budúcemu sexuálnemu zneužívaniu a týraníu detí v cirkvi. Podľa balíčka sa všetkými prípadmi bude zaoberať svetská justícia a podozriví páchatelia budú až do skončenia vyšetrovania postavení mimo služby. Zároveň vznikne nadácia na odškodnenie obetí a uhradenie nákladov terapie. **Pravda, 24.6.2010**

Slovenskí a maďarskí biskupi sa spolu modlili

Slovenskí a maďarskí katolícki biskupi spoločne prosili o zmierenie medzi oboma národmi. Urobili tak v sobotu v rámci tretieho slovensko-maďarského dňa modlitieb na pútnickom mieste Mátraverebély-Szentkút neďaleko hranice so Slovenskom. „Keď sa slovenskí a maďarskí biskupi zúčastnia spoločne na púti pred niekoľkými tisíckami ľudí, je to dobrý príklad spolupráce a dokazuje to, že problémy je možné riešiť,“ povedal banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž. Biskup spišskej diecézy František Tondra pripomenul, že hlavy slovenskej a maďarskej katolíckej cirkvi v lete 2006 podpísali deklaráciu o zmierení a ich príklad mali nasledovať aj politici. **Pravda, 28.6.2010**

Požehnali nový organ

Nový organ v Katedrále sv. Martina v Bratislave v nedeľu na omši požehnal arcibiskup Stanislav Zvolenský. Medzi hosťami bol aj arcibiskup Ján Sokol, ktorý pred štyrmi rokmi rozhodol, že starý organ z dómu prest'ahujú.

SME, 28.6.2010

do diplomatických služieb Svätej stolice. Najprv pôsobil na Apoštolskej nunciature v Indonézii, neskôr vo Švajčiarsku, Francúzsku, v Rakúsku, Taliansku i na Haiti. V roku 2004 sa stal biskupom.

Za apoštolského nuncia na Slovensku ho 15. marca 2008 vymenoval pápež Benedikt XVI.

Plus jeden deň, 29.6.2010

Diskriminuje katolícka cirkev ženy?

Anton Srholec tvrdí, že ženy majú právo byť farárkami. Rehoľná sestra si myslí, že do kňazstva by sa aj tak nehrnuli. Nemožnosť vysvätenia žien za katolíckeho farárky berú odporcovia cirkvi ako dôkaz, že ženy považujú za menejcennejšie než mužov. Cirkev nesúhlasí a argumentuje posolstvom Ježiša Krista či tradíciou.

Angažuje sa v nej pritom veľa žien. V roku 2008 bolo na Slovensku podľa

údajov Konferencie biskupov Slovenska 2494 rehoľníčok, ďalšie ženy sú aktívne v civilnom živote. Žiadna z nich nemôže byť farárkou. Evanjelická cirkev má v aktívnej službe 348 farárov, z toho 160 žien, čo je takmer 50 percent.

„Ak chce žena nastúpiť do nejakej práce, pričom na jej prijatie sa kladú isté podmienky, nejde o diskrimináciu,“ vysvetľuje katolícky kaplán Marek Vadrna a dodáva, že všetci pokrstení tvoria takzvané všeobecné kňazstvo, do ktorého patria obe pohlavia. „Kňazstvu, ktoré vykonávajú farári - muži, sa hovorí služobné kňazstvo. Keby bolo niečím viac ako všeobecné, naozaj by šlo o diskrimináciu. Lenže tak to nie je. Služobné kňazstvo je podriadené všeobecnému, pretože kňazi sú služobníci ľudí, nie odlišná či nebodaj vyššia duchovná kvalita.“

Boli aj pri poslednej večeri?

Prečo by takými „podriadenými“ nemohli byť aj ženy? Vadrna tvrdí, že ide o tradíciu. „Pôvod je v evanjeliu a Kristovom živote. Pri poslednej večeri boli len apoštoli. Keby chcel, aby ženy konali túto službu, povedal by to,“ vraví Vadrna a argumentuje slovami Jána Pavla II.: „Cirkev nemá právo svätiť ženy, lebo to neurobil Kristus, neodovzdal im apoštolskú následnosť.“

Katolícky kňaz Anton Srholec nesúhlasí a vraví, že poslednú večeru mnohí vnímajú ako absolutizáciu obrazu od Leonarda da Vinciho, pričom pravda je iná. „Pri večeri boli určite aj ženy, ved' ju pripravovali. Keby tam neboli, muži by sedeli pri chlebe, klobáske a pive. Boží zákon hovorí o človeku, nie o mužovi a žene.“

Teológ Miroslav Kocúr si myslí, že zo sociologického hľadiska síce pri vysviacke žien o diskrimináciu zrejme ide, lenže „cirkevné učenie sa odvoláva na Bibliu a tradíciu. Odtiaľ pochádzajú argumenty, ktoré sa za diskrimináciu nepovažujú. Oficiálne učenie sa na to, že Ježiš si nevybral do zboru dvanástich apoštolov žiadnu ženu, díva ako na nespochybniteľný dôkaz nebeskej autority. Fakt, že biblické posolstvo len zrkadlilo úroveň postavenia ženy vo vtedajšom svete, sa neberie do úvahy.“

Podobný názor zastáva aj teológ a publicista Ľubomír Jaško, ktorý tvrdí, že „cirkev dáva väčší akcent na kontinuitu a vernosť starým pravdám“.

Úradné deklarácie o úlohe žien v cirkvi sú podľa neho zväčša v poriadku, prax je odlišná. „Biskupi a kňazi sú v zajatí zdedených stereotypov. Ženy pre nich znamenajú buď stabilnú súčasť obecnstva pri bohoslužbách, alebo servis pre bezproblémový chod cirkevných štruktúr.“

Priamo degradované nie sú Feministka Oľga Pietruchová vysvetľuje, že „cirkev si nevhodné postavenie žien dokáže vyargumentovať inými princípmi než tými, ktorými sa riadia demokratické inštitúcie. Ak sa však na RKC pozrieme zvonku ako na ktorúkoľvek inú inštitúciu, ženy diskriminované sú“. Argumentuje aj slovami teológa Hansa Künga, ktorý v knihe *Katolícka cirkev - stručné dejiny* píše; „V našom demokratickom veku sotva nájdeme inú veľkú inštitúciu, ktorá by (...) tak diskriminovala ženy - zákazom antikoncepcie, sobášenia kňazov a vysviacky žien.“ Psychológ a religionista Richard Gróf nemožnosť vysvätenia žien za farárky vníma ako diskrimináciu. „Tou je odoprenie možnosti prístupných pre jednu skupinu druhej skupine. Ženy katolíčky sa nielenže nemôžu uchádzať o kňazský stav, ale ani rozhodovať o dôležitých cirkevných otázkach a výkladoch viery. Ich možnosti sú oproti mužom obmedzené, nech sa na to pozrieme akokoľvek.“

Dodáva však, že súčasná cirkev ženy priamo nedegraduje, ani

im nesiaha na rozhodovacie práva v rodinnom živote a spoločnosti - s výnimkou práv v RKC samotnej. „V praxi som sa stretol s mnohými katolíckymi rodinami, kde mali hlavné slovo ženy.“

Dobyli katedru a skalpel, dobyjú aj oltár?

Stanovisko poskytol aj katolícky duchovný, ktorý nedostal povolenie biskupa vyjadriť sa pre „svetské“ médium. Jeho meno neuvádzame, diskrimináciu v konaní cirkvi nevidí: „Aj muži sú potom diskriminovaní, lebo nemôžu porodiť dieťa. Každé pohlavie má svoje danosti. Kňazská služba je náročná. Je to aj boj proti temným silám v prvej línii. Spreádzza ho mučeníctvo či modlitbový zápas v samote. A to nie sú žarty. Je lepšie, že

ženy sú od tých hrubostí vzdialené.“

Kňaz Jozef Červeň sa v roku 2007 v rozhovore pre sme.sk vyjadril, že „Kristus bol muž, na tom sa už nič nezmení. Keby chcel, aby kňazkami boli aj ženy, tak by slová toto robte na moju pamiatku určite ako prvej povedal svojej matke. Nevieme však, či v tomto smere nenastane vývoj dogmy, pretože práve Ježiš prizval ženy do modlitby a spoločnosti.“

Rehoľná sestra Hermana vraví, že aj keby to bolo možné, len málo žien by prijalo úlohu farárky. Ona sama po tom nikdy netúžila.

Anton Srholec si myslí, že ženám patrí rovnaké postavenie ako mužom.

„Ježiš ukázal, že medzi nimi niet rozdielu, majú rovnaké práva aj povinnosti.“ Na argument, že kňazstvo je odovzdávané po línii apoštolov, Srholec reaguje, že v cirkvi vtedy boli aj ženy. „Na jej škodu neskôr zodpovednosť a najmä práva prevzali muži. Symbolicky povedané, pred asi 200 rokmi ženy dobyli katedru, pred asi 100 rokmi skalpel, za posledných 50 rokov v niektorých kresťanských zboroch už aj oltár. Kňazstvo pokojne môžu vykonávať aj ženy, príkladom môžu byť evanjelici. Neviem o tom, že by im spadol nejaký kostol preto, že Pánovu večeru slúži žena.“

Karol Sudor, SME, 26.6.2010

Ženy a muži sa v cirkvi nepredbiehajú

Rehoľná sestra Hermana:
Ako vnímate ženy?

Žena je v prvom rade matka, čo platí aj pre rehoľnú sestru. Ak odmietne materstvo, vymrie národ, ak odmietne poskytnúť hodnoty zo srdca, jej okolie sa stane chudobným.

Rola matky platí aj pre rehoľnú sestru? Nevylučuje sa to?

Nie, mám na mysli duchovné materstvo. Často sa nám stáva, že niekto príde a žiada pomoc. To je obetovanie sa pre iného. Dať život nie dieťaťu, ale človeku, ktorý chce žiť, a nevie ako.

Upevňuje postavenie žien v cirkvi patriarchálny model spoločnosti?

Sčasti je to pravda. Veľa kňazov si myslí, že sestry sú dobré na to, aby varili a upratovali faru. Mnohé sú však vzdelané, venujú sa svojim profesiám. Mne je tiež ľúto, že v odboroch, v ktorých sú odborníčky, nie sú prizvané na spoluprácu. Na druhej strane akoby sa aj ony báli, či sú pripravené byť mužom v cirkvi rovnocennými partnerkami.

Z čoho vychádza taký prístup kňazov?

Z modelu rodiny, ktorý máme na Slovensku. Mnoho mužov si to následne preniesie aj do zasvätenia. Preto sa treba učiť od Ježiša, ako sa on správal k ženám.

Ženy-katolíčky sa nemôžu stať farárkami. Je to v poriadku?

Cirkev nie je rebrík, po ktorom sa šplhá, muži a ženy sa nepredbiehajú.

Hlavné je dostať sa k cieľu, a k nemu sa ide rôznymi cestami. Žena má široké pole pôsobnosti. Na Slovensku sa však niektorým veciam bránime, ale to neznamená, že vo svete nie sú normálne. Príkladom môže byť veľká odborníčka, prodekanka Teologickej fakulty Karlovej univerzity Mireia Ryšková. Na Slovensku by prácu hľadala zbytočne.

SME, 26.6.2010

Belgická cirkev to vzdala

Komisia pre sexuálne zneužívanie odstúpila. Pre zásah polície do jej práce

Cirkevní predstavitelia a bezpečnostné zložky v katolíckej krajine si neveria. V ich súboji prehrávajú obeť zneužívania.

Belgický sociológ Jan Hertogen roky skrýval tajomstvo.

Medzi stovkami ďalších obeť sa zveril belgickej cirkevnej komisii na vyšetrovanie zneužívania kňazmi, že ho v mladosti sexuálne zneužíval duchovný. Po zákroku belgickej polície, ktorá cirkvi minulý týždeň zhabala takmer päťsto spisov so svedectvami o zneužívaní vrátane jeho vlastného, sa cíti podvedený. Rozhodol sa vyjsť z anonymity a prihlásil sa na políciu ako poškodený.

„To je jediné právo, ktoré ešte máme. Políciu to zaväzuje, aby vzala na vedomie, že sme tu aj my, obeť,“ povedal pre včerajšie vydanie denníka De Standaard 63-ročný Hertogen.

Ludia sa boja o súkromie

O obeť sexuálneho zneužívania totiž, zdá sa, ide v súboji medzi políciou a cirkvou medzi poslednými.

Cirkevná komisia na vyšetrovanie prípadov zneužívania v pondelok oznámila, že odstupuje na protest proti zásahu polície. Policajti mali podľa šéfa komisie a detského psychiatra Petera Adriaenssena komisiu zneužiť ako „návnadu“ a sklamať dôveru takmer päťsto obeť.

Ludia, ktorí sa im zverili, sa podľa neho obávajú, čo bude ďalej. „Píšu nám emaily, telefonujú v panike, čo bude teraz s ich súkromnými údajmi,“ povedal Adriaenssen pre BBC. Mnohí nechcú, aby sa o ich príbehu dozvedela rodina či médiá.

Štát verzus cirkev

Polícia minulý štvrtok prehľadala sídlo belgickej katolíckej cirkvi aj

sídlo bývalého kardinála. Zhabala okrem spisov aj počítače a predvolala si viacerých cirkevných funkcionárov na niekoľko hodín. Počas operácie policajti navrútili dieru aj do hrobky kardinálov, kde podľa magazínu Tíme hľadali s kamerou skryté dokumenty.

Zárok polície v nedeľu odsúdil pápež Benedikt XVI. ako „prekvapivý a poľutovaniahodný“. Uviedol to v liste belgickému arcibiskupovi Andrému-Josephovi Léonardovi.

Prevažne katolícka krajina založila komisiu, ktorá oficiálne skončí svoju činnosť vo štvrtok, pred desiatimi rokmi. Za mnoho rokov sa jej zverilo len niekoľko desiatok ľudí. Po tom, čo koncom apríla tohto roka odstúpil najdlhšie slúžiaci belgický biskup Roger Vangheluwe a priznal sa, že sexuálne zneužíval chlapca, sa jej však pod novým vedením prihlásilo až 475 obeť. Asi tretina vinníkov už je podľa Adriaenssena po smrti.

Polícia: Žiadna inkvizícia

Komisia prisľúbila, že políciu posunie najväznejšie prípady, keď ukončí zbieranie informácií. Polícia sa však podľa všetkého rozhodla inak pre obavy, že cirkev chce utuľovať citlivú kauzu. Podľa New York Times konali na základe informácie od dôveryhodného svedka.

Hovorca vyšetrovateľa Jean-Marc Meilleur pre The New York Times povedal, že ide o vyšetrovanie konkrétneho prípadu a nie o „inkvizíciu cirkvi“.

Belgickí kňazi sa minulý mesiac v otvorenom liste ospravedlnili za mlčanie cirkvi o zneužívaní a požiadali obeť o odpustenie. V boji proti sexuálnym škandálom nie sú sami. Stovky prípadov zneužívania sa v posledných mesiacoch objavili v Írsku, Nemecku či v Rakúsku.

Ela Rybárová, SME, 30.6.2010

Policajti prehľadali ústredie belgických katolíkov

Belgická polícia včera prehľadala ústredné sídlo belgickej katolíckej cirkvi v súvislosti s obvineniami, že niektorí kňazi sexuálne zneužívali mladistvých. S odvolaním na prokuratúru to oznámila agentúra AFP. S cieľom získať dôkazy podľa prokuratúry prehľadali sídlo arcidiecézy Mechelen/Brusel. Škandál so zneužívaním mladistvých kňazmi prepukol v Belgicku v apríli, odvtedy sa objavili stovky obvinení.

SME, 25.6.2010

Laser odhalil tváre štyroch apoštolov

Najstaršie obrazy Kristových nasledovníkov sú v Ríme

Vatikánsky výskum odkryl podobizne Ježišových učeníkov. Ako mladíkov.

Jeden z najobľúbenejších západných príbehov hovorí, že ich pôvodne bolo dvanásť. A po Ježišovej smrti šíрили rané kresťanstvo medzi pohanmi. Volali ich apoštolí, čo v gréčtine znamená posli.

Skutočnosť však bola podľa archeológie a dejín filozofie komplikovanejšia.

V prvých storočiach Rím a jeho ríša prenasledovali vyznávačov nového náboženstva, ktorého formu viac než Ježiš pravdepodobne vytvoril „apoštol“ Pavol z Tarzu. Sám sa s Božím synom podľa všetkého nikdy nestretol. Práve jeho portrét je jedným zo štyroch, ktoré našli pod vrstvou nánosov v rímskej katakombe Santa Tecla. Podľa Vatikánu a jeho vedeckého tímu ide o najstaršie podobizne učeníkov.

Najstaršie tváre

Peter, Pavol, Ján a Ondrej. To sú tváre, ktoré reštaurátori odkryli pod vrstvami uhličitanu vápenatého. To, že sa v podzemí neďaleko Baziliky svätého Pavla za hradbami nachádzajú tváre Petra a Pavla, zverejnila cirkev už minulý rok.

Po ďalšom roku výskumu však vedci našli aj tváre Ondreja a Jána. Pochádzať by mali z druhej polovice štvrtého storočia alebo zo začiatku piateho - z obdobia, keď sa kresťanstvo

začínalo utvárať do dnešnej podoby.

„Toto sú pre nás prvé známe verzie tvári týchto štyroch apoštolov,“ povedal podľa BBC Fabrizio Bisconti, šéfarcheológ vatikánskych katakomb v Ríme.

Vedcov tváre prekvapili. Apoštola Jána, zobrazovaného ako mladíka, síce vedci už predtým poznali, no Ondreja raní kresťania zvyčajne zobrazovali ako staršieho muža s prešedivenými vlasmi a vráskami. Na strope miestnosti je však tiež ako mladík. Tváre ukryté pod stáročnými vrstvami odkryli pomocou modernej techniky. Použili na to laser a mikrovýbuchy, ktoré odstránili prekážajúce vrstvy. „Laser môžeme nastaviť tak, aby odstránil konkrétne farby,“ vysvetľovala podľa britského denníka Guardian Barbara Mazzeiová, ktorá viedla tím vedcov. „V našom prípade bieleho vápnika, ktorý potom jednoducho opadal.“

Neďaleko hrobu Pavla

Hrobka, v ktorej vedci našli staré podobizne kresťanských svätcov, zrejme patrila žene z vysokých kruhov. Vznikla v období, keď Rím začínal uznávať kresťanské náboženstvo, ktoré sa postupne stalo oficiálnym vierovyznaním ríše.

Katakomby ležia neďaleko Baziliky svätého Pavla, v ktorej sa majú ukrývať práve pozostatky apoštola Pavla. Minulý rok pápež Benedikt XVI. dokonca vyhlásil, že testy kostí naznačili, že pozostatky sú pravé.

Tomáš Prokopčák, SME, 24.6.2010

Kristus žiari v brazílskych farbách

Slávna socha Krista Spasiteľa nad brazílskym mestom Riom de Janeiro sa po štyroch mesiacoch zbavila lešenia. Osemdesiat rokov starú sochu pri tejto príležitosti nasvietili na žltu-zeleno, teda v národných farbách Brazílie. Milióny turistov sa majú na čo tešiť.

Štvormesačná rekonštrukcia slávnej sochy stála 3, 3 milióna eur.

Osemdesiat rokov staré dielo totiž trpelo najmä kvôli prírodným podmienkam – na soche sa objavovali praskliny. Do práce na soche sa preto pustila stovka ľudí a na jej obnovenie použili kameň z rovna-

kého kameňolomu, aký sa použil pri stavbe originálu. Architektka Marcia Braga, ktorá reštaurovanie viedla, informovala, že najťažšou úlohou bolo nájsť kameň správnej farby. Zo spomenutého lomu robotníci nakoniec vybrali šesťdesiat tisíc kusov kameňa, ktorými zaplátili sochu. Jej znovuodhalenie

Brazílčania oslávili masovou svätou omšou a národnými farbami si uctili aj futbalovú reprezentáciu, ktorá bojuje v Južnej Afrike.

Sochu Krista Spasiteľa v Riu navštívia každý rok dva milióny turistov.

(ho)

Plus jeden deň, 2.7.2010

Škandály zastavili blahorečenie

Ján Pavol II. svätý tak skoro nebude

Vatikán pozastavil proces blahorečenia pápeža Jána Pavla II. Pre škandály, ktorým v posledných mesiacoch čelí katolícka cirkev.

Nejde pritom iba o pedofilné aféry, ale aj o podozrenia z podvodov, ktoré siahajú k vatikánskym špičkám.

Informácie zverejnil poľský denník Gazeta Wyborcza.

Podľa neho podozrenia z majetkových podvodov a krytia sexuálneho obťažovania siahajú až k bývalým spolupracovníkom Jána Pavla II.

Z tutlania pedofilných škandálov kňaza Mariala Dogollada už médiá obvinili aj kardinála Angela Sodana, ktorý bol Jánovi Pavlovi II. veľmi blízky.

Okrem neho sú v tieni podozrenia aj kardináli Castrillón Hoyos a Crescenzo Sepe.

Hoyos tvrdí, že pedofilné škandály by mala vyšetrovať len cirkev a nie civilné úrady.

Do tretice je Sepe podozrivý z majetkových podvodov.

Prezradil to Andrea Tornielli, expert na vatikánsku politiku. Dodáva, že o nevine Jána Pavla II. nepochybuje nikto. Vo Vatikáne si však uvedomili, že proces blahorečenia zatienili škandály.

(ho)

Plus jeden deň, 30.6.2010

Otec plejboj

Takúto prezývku si vyslúžil katolícky kňaz z francúzskej Korziky, ktorý skončil na tri roky za mrežami. Otec Antoine Videau (64) celé dve desaťročia nepozorovane okrádal cirkev tak, že si privlastňoval milodary veriacich.

Nakradnuté milióny eur mal uložené na 28 bankových účtoch a najradšej ich utrúcal v kasínach v americkom Las Vegas a v Monte Carle. Obľuboval tiež exkluzívne drahé vína a luxusné autá, na ktoré sa mu za tie roky podarilo nalákať množstvo mileniiek.

(sim)

Plus jeden deň, 29.6.2010

Na Mariánsku horu státisíce veriacich

Levoča patrí medzi 4 najväčšie pútnické miesta v Európe. Tento víkend zavítajú na Mariánsku horu státisíce veriacich. Prípravy na tento sviatok vrcholia.

Klaudia Budzová, redaktorka TV Markíza: „Na púť do Levoče sa dostanete aj vlakom. V sobotu a v nedeľu vypraví 7 párov vlakov. Lístok stojí 60 centov. Šoférom na parkovanie poslúžia všetky komunikácie v meste.

Autobusy zaplatia 10 eur a osobné autá 2 eurá.“

Ivan Dunčko, MsÚ Levoča: „Do Levoče bude povolený vjazd len účastníkom Mariánskej púte, tá tranzitná doprava bude odkláňaná v Spišskom Štvrtku cez Spišskú Novú Ves a na Klčov a jedná sa o uzávierky štátnej cesty.

Klaudia Budzová, redaktorka TV Markíza: „Aj centrum mesta bude uzavreté.

Policajti upozorňujú, aby si veriaci dávali väčší pozor na svoje osobné veci. K dispozícii budú dobrovoľníci, hasiči i záchrániari.“

Aleš Kalíšek, riaditeľ nemocnice: „Budeme mať jednu posádku RLP priamo na Mariánskej hore, kde budú traja lekári. V nemocnici budú pripravené dve posádky, máme pripravené dva heliporty.“

Klaudia Budzová, redaktorka TV Markíza: „Pre kresťanov má veľký význam nielen púť, ale aj slávnostná odpustová omša, ktorú odslúži bratislavský arcibiskup.“

Peter Majda, hovorca biskupov SP. Kapitula: „Je aj práve 15 rokov od návštevy pápeža Jána Pavla II., takže je to aj také výročie.“

Klaudia Budzová, redaktorka TV Markíza: „Prípravy na Mariánsku púť finišujú. V nedeľu na svätej omši by sa v Levoči malo modliť pol milióna veriacich zo Slovenska ale aj zahraničia.

**Klaudia Budzová
TV Markíza, 30.6.2010**

V bratislavskom Dóme svätého Martina posvätili nový organ

V bratislavskom Dóme svätého Martina posvätili po štyroch rokoch prác nový organ. Nástroj z dielne popredného nemeckého staviteľa Geralda Wöhla má 4500 píšťal. Odborná verejnosť ho považuje za najkvalitnejší z organov na Slovensku. Na slávnostnej posviacke bol aj Marián Kukelka.“

Marián Kukelka, redaktor: „Nový hudobný nástroj, ktorého domovom je oficiálne najväčšia katedrála v Bratislave, dostal názov po svätej Alžbete uhorskej. Tá sa narodila v 13. storočí v Bratislave a zomrela v nemeckom meste Marburg. A práve v tomto meste bol nový organ vyrobený. Podľa katolíckeho arcibiskupa a metropolitu Bratislavskej arcidiecézy Stanislava Zvolenského má organ v prenesenom význame symbolizovať človeka.“

Stanislav Zvolenský, arcibiskup, metropolita Bratislavskej arcidiecézy.

„Organové píšťaly, rozozvučajú prúdom vzduchu, pripomínajú človeka, ktorého myslenie, slová i skutky takpovediac rozozvučia prúdenie božieho ducha svätého v jeho duši.“

Marián Kukelka, redaktor: „Najnovší organ Bratislave je vyrobený z ebenového dreva, cínu a striebra. Obrovský hudobný rozsah nástroja zabezpečuje 4500 píšťal, pričom najmenšia má 5 mm a najväčšia 10 metrov.

Začuť nový organ môžu na vlastné uši nielen veriaci na bohoslužbách, ale aj návštevníci pripravovaných koncertov, ktoré budú súčasťou Kultúrneho leta Bratislave.“

Rádio Slovensko, 28.6.2010

Ústav pamäti národa dnes zverejnil mená príslušníkov ŠtB, ktorí sa v rokoch 1969-89 podieľali na zahraničnej špionáži

Ústav pamäti národa dnes zverejnil mená príslušníkov ŠtB, ktorí sa v rokoch 1969-89 podieľali na zahraničnej špionáži. Ich úlohou bolo sledovať československú emigráciu, narúšať aktivity cirkvi a exportovať komunistickú ideológiu. Viac povie Jaroslav Valent.“

Redaktor: „Bolo to zvláštne oddelenie ŠtB, s vlastným takmer neobmedzeným rozpočtom a osobitným postavením, keď jeho náčelník spadol jedine pod ministra vnútra. ÚPN zrekonštruoval podľa veľkého množstva kádrových rozkazov a personálnych posudkov zoznam 196 príslušníkov tejto zložky. Tí figurovali pod hlavičkou oblastných odborov ŠtB.“

Michal Miklovič, sekcia dokumentácie ÚPN: „Bola to zložka, ktorá vykonávala spravodajskú činnosť v zahraničí, ľudovo povedané špionážna služba štátnej bezpečnosti. Medzi tie hlavné úlohy patrilo získavanie utajovaných informácií, ich sústreďovanie, overovanie, spracovanie, analýza a neskoršie posúvanie ústavným činiteľom a stranickým činiteľom.“

Redaktor: „Okrem oficiálneho diplomatického zboru sa na špionáži

zúčastňovali aj špeciálne vyslaní emigranti.“

Michal Miklovič, sekcia dokumentácie ÚPN: „Na západe si urobili vlastný život súkromný, zamestnali sa a čakali na príkaz rozvedky, aby zahájili spravodajskú činnosť.“

Redaktor: „Podmienkou pre prijatie nového príslušníka boli pochopiteľne najmä znalosť cudzieho jazyka. ŠtB tak hľadala svojich členov najmä v radoch vysokoškolákov. Príkladom zahraničnej špionážnej činnosti bola akcia Kanál. Prostredníctvom svojho agenta sa v nej ŠtB snažila napojiť na emigrantské kruhy vo Vatikáne.“

Lubomír Morbacher, riaditeľ sekcie dokumentácie ÚPN: „Na základe týchto dokumentov, ktoré tento agent vysadený v zahraničí získal, sa začala obrovská akcia Štátnej bezpečnosti, kde sa Štátna bezpečnosť snažila zistiť pisateľa týchto správ o situácii v cirkvi v neslobodnom Československu.“

Redaktor: „Celá akcia sa skončila až smrťou katolíckeho kňaza Premysla Coufala. ÚPN v tejto veci už dávnejšie podalo podnet na Generálnu prokuratúru.“

Rádio Regina, 29.6.2010

Spolitizované svedomie

Po voľbách sa opäť stalo politikou to, čo by jej súčasťou byť nemalo

Cirkev štyri roky o výhrade svedomia mlčala, mala by vtom pokračovať.

Po tom, čo sa ujal vlády niekdajší komunista Robert Fico, poponáhal sa za niekdajším disidentom kardinálom Korcom, aby aj v prítomnosti predsedu Konferencie biskupov Slovenska Františka Tondru od národnárov prevzal ich dlhodobú záštitu a aby k svojej vláde naklonil aj širšie kruhy veriacich.

Po tomto stretnutí sa pán kardinál vyjadril, že „vláda má teraz dosť problémov, až sa bojím, aby z nich nemala ťažkú hlavu“ a že „akútnejšie je to, že niektorí naši ľudia nemajú čo položiť na stôl“.

Dnes by sa pána kardinála bolo treba spýtať, ako je to s jeho strachom a či sa teraz nebojí, že nová vláda bude stáť ešte pred väčšími problémami, a či po zvyšujúcej sa nezamestnanosti a zvýšených sociálnych rizikách dnes nie je ešte viac tých, čo nemajú čo položiť na stôl.

Tichú dohodu potvrdil Sokol

Autor tohto textu nedávno napísal, že „v uplynulých štyroch rokoch bola cirkev za mlčanie odmenená tichými dohodami, neotváraním kontroverzných tém a nepísaným paktom o neútočení“. Ak biskup Tondra urazene hovorí, že neexistuje nijaký dokument o takejto dohode, hovorí o niečom, čo nikto netvrdí a na čo sa nikto nepýta.

Podstatnejšie je, že existenciu tichej dohody potvrdzovalo nielen správanie sa predstaviteľov cirkvi, ale aj sám arcibiskup Sokol, iným menom Spirituál alebo aj Svätopluk. Ten v decembri 2007 v rozhovore pre televíziu TA3 na otázku moderátorky: „Hovorí sa o tom, že ako by vznikla nejaká dohoda medzi cirkvou a vládou, že sa nebudú takéto sporné otázky otvárať, či už je to výhrada vo svedomí, alebo registrované partnerstvá.“

Je to pravda?“ odpovedal, že predseda vlády a kardinál Korec spolu o týchto otázkach „hovorili a prišli vraj k takému uzáveru“. Takže ak pán biskup Tondra kritizuje niekoho, kto tvrdí, že štyri roky tu bola takáto tichá dohoda, mal by si túto vec najprv ujasniť s kolegom v biskupskej službe.

Výhrada vo svedomí

Dva mesiace po uvedenom stretnutí sa František Tondra vyjadril, že v tomto období sa zmluva o výhrade

vo svedomí nebude otvárať. Podobne aj arcibiskup Sokol povedal, že „ja by som ani toto teraz neotváral“ a potvrdil, že cirkev to nechá tak, „nebude sa o tom hovoriť“.

Dvojitvárnosťou je, že biskupi najprv v novembri 2005 verejne podporili petičnú akciu za zákon o výhrade vo svedomí, no po nástupe Ficovej vlády sa od nej dištancovali. Dokonca potom, ako aktivisti priniesli petíciu do parlamentu, hovorca KBS Jozef Kováčik v decembri 2006 povedal, že „Konferencia biskupov Slovenska sa pripojila k tejto petícii v okamihu, keď sa zbierali hlasy, ale momentálne sa nepripája k aktivite, aby tieto podpisy boli v tomto okamihu odovzdané NR SR.“

O tomto kroku aktivistov dokonca hovoril, že je to ich „súkromný nezodpovedný krok“. Zakrátko Kováčik pre agentúru SITA potvrdil, že to nie je jeho vlastné stanovisko, ale že „organizátorom ho na stretnutí povedal predseda KBS František Tondra“.

Obchod so svedomím

Po terajších voľbách sa téma výhrady vo svedomí opäť stala politickou témou. A opäť spôsobom, akoby si nezaslúžila verejnú diskusiu a hlbší diskurz. Ako v júni 2007 vyjadrilo Generálne presbyterstvo evanjelickej cirkvi, „svedomie nie je právnym pojmom a nie je možné ho právne vyjadriť a definovať“.

Je u každého iné, pretože je formované a ovplyvnené mnohými vonkajšími faktormi“ a „preto z neho nemožno vytvoriť právnu normu, na ktorú by bolo možné sa odvolať“. Navyše vstup Magistéria katolíckej cirkvi alebo nejakej spoločnej komisie do výkonu práva by bol špecifický fenomén, ktorý neexistuje v žiadnom štáte.

Napriek tomu, že koalíčné strany celkom rozumne nedali do programových téz otázky, na ktorých sa nezhodli všetci, ako napríklad otázku výhrady vo svedomí, hovorca KBS Jozef Kováčik pre agentúru SITA vyjadril potešenie, „že chýbajúce zmluvy s Vatikánom nájdú širokú politickú podporu v novom parlamente“. Keďže táto otázka nebude v programovom vyhlásení vlády a z dôvodu chýbajúceho konsenzu ju koalícia neotvorí, Kováčik nepriamo vyjadruje ochotu biskupov hľadať politickú podporu u budúcej opozície, a tak opäť destabilizovať vládu.

Je dosť dôvodov súhlasiť s tým, že táto téma sa nedostala do programo-

vých téz. A je dosť dôvodov trvať na tom, aby cirkev aj po týchto voľbách zotrvala na stanovisku, ktoré slovami arcibiskupa Sokola a biskupa Tondru tlmočila po Ficovom nástupe k moci: že túto tému nebude otvárať a že o nej nebude hovoriť. Ak to platilo za Fica, nech to platí aj dnes!

Ján K. Balázs
SME, 2.7.2010

Samospráva Komárna vyhlásila zbierku na obnovu kostola

Vedenie Katolíckej cirkvi v Komárne sa nedávno obrátilo na samosprávu s prosbou, aby s rozpočtu podporili obnovu dvoch najväčších kostolov, Kostola sv. Ondreja a sv. Rozálie. Keďže však samospráva teraz z vlastných zdrojov pomôcť nemôže, vyhlásila zbierku.“

Redaktor: „Na povodňové škody, na prevádzku materských škôl a škôl, je na čo minúť beztak krátený rozpočet.“

Hollósy Tamás, navrhovateľ verejnej zbierky: „V poslednom mesiaci dostalo mesto namiesto 600-tisíc eur len 60-tisíc, teda výdavky sme museli redukovať.“

Redaktor: „Mesto teda teraz nemôže vyčleniť financie na obnovu kostolov, našlo však riešenie. Mesto sa postaralo o právnu stránku zbierky a prvými darcami boli mestskí poslanci.“

Hollósy Tamás, navrhovateľ verejnej zbierky: „Boli by sme radi, keby sa do zbierky zapojil každý podnikateľ a všetci občania bez ohľadu na viero-vyznanie.“

Redaktor: „Dekan László Elek si váži rozhodnutie poslancov a očakáva štedré dary aj od ostatných.“

Elek László, katolícky dekan: „Náklady sú obrovské, veď ide o kultúrnu pamiatku. Zničené sú najmä ornamenty a sochy na kostole, ktoré treba urýchlene zreštaurovať, aby sme zabránili stavu, ktorý je životunebezpečný.“

Redaktor: „Krajský úrad už schválil žiadosť o zbierku. Náklady na obnovu Kostola sv. Ondreja a Kostola sv. Rozálie si môžu vyžadovať až 3 milióny eur. Dary od dobro-myseľných ľudí očakávajú na účte: „386 4324 030/5600.“SME, 2.7.2010